

Άγιος Δημητριανός, επίσκοπος Χύτρων

Σταύρου Θεοδώρου, Φιλολόγου – Ιστορικού

Ο Άγιος Δημητριανός, επίσκοπος Χύτρων (της σημερινής κατεχόμενης Κυθρέας), σύμφωνα με τον *Βίο* του γεννήθηκε στο χωριό Συκές (χωρίς να δίνονται περισσότερες πληροφορίες) στις αρχές της βασιλείας του αυτοκράτορα Θεόφιλου (829 – 842). Υπακούοντας στους γονείς του παντρεύτηκε, όμως, μετά από τρεις μήνες η σύζυγός του απεβίωσε. Έτσι, αποφάσισε να ακολουθήσει τη μοναχική ζωή και εντάχθηκε σε μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Αντώνιο, όπου έλαβε το αγγελικό σχήμα του μοναχού. Ο επίσκοπος Χύτρων Ευστάθιος, αφού έμαθε για τον ασκητικό βίο του Δημητριανού, μετέβη στο μοναστήρι και τον έπεισε να τον ακολουθήσει στο επισκοπείο του όπου και τον χειροτόνησε πρεσβύτερο, προετοιμάζοντάς τον, έτσι, να τον διαδεχτεί. Ο πρεσβύτερος Δημητριανός ήταν ευπρόσιτος, γαλήνιος, πράος και ήσυχος. Επίσης, ο Θεός ενεργούσε θαύματα διά του Αγίου, θεραπεύοντας τις αρρώστιες και τους δαιμονιζομένους.

Η μοναχική ζωή συνέχισε να θέλγει την καρδιά του Αγίου στρέφοντας τα βήματά του πίσω στο μοναστήρι του, όπου, κατόπιν παράκλησης των πατέρων, ανέλαβε τη χηρεύουσα θέση του ηγουμένου. Μετά από λίγο καιρό χήρευσε η αρχιεπισκοπή Σαλαμίνας και εκλέχθηκε νέος αρχιεπίσκοπος, ο επίσκοπος Χύτρων, Ευστάθιος. Ο Ευστάθιος, όμως, μη θέλοντας να αφήσει την ποιμήνη του (των Χύτρων) αποίμαντη, αποφάσισε να προτείνει στον Δημητριανό να αναλάβει την επισκοπή. Ο Δημητριανός πληροφορήθηκε δι' αποκαλύψεως του Θεού την πρόθεση του Ευστάθιου να τον χειροτονήσει και θέλοντας να αποφύγει τα γεγονότα, έφυγε από το μοναστήρι και κρύφτηκε στο βουνό σε τόπο που του υπέδειξε ένας γνωστός του, στον οποίο αποκάλυψε τον λόγο φυγής του.

Ο αρχιεπίσκοπος Ευστάθιος αναζήτησε τον Δημητριανό, αρχικά στο μοναστήρι και έπειτα έξω από αυτό. Ο Θεός, όμως, φανέρωσε τον τόπο όπου ήταν κρυμμένος ο Άγιος. Αμέσως μετέβησαν εκεί οι απεσταλμένοι του Αρχιεπισκόπου, οι οποίοι οδήγησαν τον Δημητριανό στον Ευστάθιο. Ο Άγιος Δημητριανός, σύμφωνα με τον *Βίο* του, είχε πληροφορηθεί ότι «*θείας εΐναι προνοίας τὸ τελούμενον*», οπότε συγκατένευσε στην απόφαση του Αρχιεπισκόπου λέγοντάς του «*καὶ νῦν ἔχεις με νενικημένον ὡς πρότερον. ἀντιλέγειν γὰρ Θεῷ ἐπικίνδυνον*». Έπειτα, έγινε η χειροτονία του εις επίσκοπον και ανέλαβε τα καθήκοντά του στην επισκοπή των Χύτρων, όπου αφοσιώθηκε ολοκληρωτικά στο ποιμνίό του αναλώνοντας τον εαυτό του για τις ανάγκες των ανθρώπων, υλικές και πνευματικές.

Στα χρόνια του Αγίου Δημητριανού η Κύπρος, λόγω των Αραβικών επιδρομών, που άρχισαν στα μέσα του 7^{ου} αιώνα, βρισκόταν σε ένα ιδιαίτερο καθεστώς, αυτό της συγκυριαρχίας ανάμεσα στους Βυζαντινούς και τους Άραβες. Η κατάσταση που επικρατούσε στο νησί ήταν επισφαλής, γιατί ανά πάσα στιγμή ξεσπούσαν αναταραχές. Στις αρχές του 10^{ου} αιώνα η Κύπρος δέχθηκε την επίθεση από έναν εξωμόθη χριστιανό από τη Συρία, τον Δαμιανό, ο οποίος επιτέθηκε με πειρατικό στόλο στο νησί, κατέστρεψε πόλεις, λεηλάτησε, σκότωσε και αιχμαλώτισε πολλούς κατοίκους του νησιού. Ανάμεσα στους αιχμαλώτους ήταν και οι κάτοικοι των Χύτρων, τους

οποίους ακολούθησε ο Άγιος στη Βαγδάτη, αν και ήταν σε προχωρημένη ηλικία (πάνω από 75 ετών). Μάλιστα, ο Βίος του αναφέρει ότι παρουσιάστηκε στον χαλίφη al-Muqtadir (908-932) προσπαθώντας να τον πείσει να απελευθερώσει τους αιχμαλώτους και τα λάφυρα που είχαν κλαπεί. Το κείμενο του *Βίου* υποστηρίζει ότι ο Άγιος Δημητριανός έπεισε τον χαλίφη και απελευθέρωσε τους αιχμαλώτους δίνοντάς τους και τα λάφυρα. Όταν επέστρεψαν στο νησί, ο Άγιος Δημητριανός έζησε ακόμα λίγα χρόνια, υπηρετώντας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον μέχρι τέλους της επίγειας ζωής του.